

Ha az embert megkérlik, hogy nyisson meg egy kiállítást, két rossz dolog történhet. Kezdem a kisebbikkel. Nem jut eszébe semmi. Nincs mit mondania, vagy van, de azt tudat alá nyomja a felettes én, mert hát aki megkért, azzal szemben valaha nagy bűnt követtem el, ez a kisebbik rossz jobbik esete, innen már valahogy csak el lehet indulni, vagy ő tett velem valaha valamit, ami jó volt, vagy legalább is annak volt szánva. Ilyenkor az ember vívódik, aztán általában elvállalja, és - szavakat nem találván - beszél a szavak hiányának okáról, és - ha már szavak nincsenek, cselekszik valamit. Összemázol egy szép fiatal arcot, majd zsákvászonnal próbálja eltüntetni a nyomait, felgyújt valamit, vagy leönti festékes vízzel, szóval emlékezetessé szeretné tenni kudarcát. Emléket állít gyávaságának, hogy vállalt valamit, amit nem kellett volna. De van nagyobb baj is. Megkérlik, utánagondol, képeket néz, beszélget az alkotókkal, és jut eszébe számtalan szebbnél szebb gondolat. Kérdések támadnak, utánagondolást követelnek, közben a szekér meg, ugye, halad (Kisebbség, vigyázat! Gyorsan elfelejteni a bácsi efféle mondatait, nehogy beszökjenek egy magyar dolgozatba), és elég reménytelennek tűnik, hogy az ember végére jusson a torlódó gondolat-ügyeknek. Na, ilyenkor jön a villoni legyintés: "tudom, minden egy dolog". Minden mindig ugyanarról szól, mit akarunk az élettől, és mit akar ő tőlünk. (legyen ez az ő az Úr, a történelmileg vagy egyénileg formálódott értékviszonyok, vagy a véletlen okság, válasszon ki-ki pártállása szerint) Ha a képek a falakon nyersen, kíméletlenül vágnak arcunkba, amit eme tárgykörrel hirdetnek, állítanak, vagy kérdeznek, akkor itt szépen be is lehetne fejezni, rájuk mutatni, és visszahúzódnai az úgynevezett háttérbe. Ez a taktika ma nem alkalmazható, mert ezek a képek finomabban, árnyaltabban szólnak. Ez a finomság, árnyaltság, már a dologhoz vinne, de előtte azért arról is, amit én kisgyerekként mindig tudni szerettem volna, kik azok, akik ott állnak a képek előtt, amikhez hasonlókat ugyan én is készíttetek otthon, de ezek valahogy mások, többek, valami túlpartról mesélnek, ahová én is igyekszem. Szóval kik ők? Anikó rajztanári diplomát szerzett Szombathelyen, mégpedig olyan diplomát, ami mögött tartalom is volt, tudom, mert láttam a szakdolgozatát. És itt mindenképp említenem kell Pogány József tanár úr nevét, akinek sokan, sokat köszönhetnek, Anikó és Péter is járt hozzá, tanult tőle. A főiskola után tanított néhány évet, erről szívesen beszélnek ugyan, mert nagyon szép történetrészek keverednek benne nagyon tanulságosakkal, de inkább máskor, másutt. Manapság épp nem tanít, ami persze bármikor lehet majd másképp, és persze mi barátok vagyunk, ami - remélem - soha nem lesz másképp.

Péter, szakmája szerint józanabb ember kell legyen, muzeológus, fémműves restaurátor, tehát régi dolgokat próbál eredeti állapotukban megőrizni. A többi, amire gyerekkoromban kíváncsi lettem volna, már tovább vezet ahhoz a bizonyos dologhoz, aminek, amiért, és aminek következtében érdemes törekedni a túlsó part felé. Vajon a kinn álló bácsik, nénik is felmásztak a viharban a nagy eperfára, és ordítottak tele tüdőből, hét fok balra a szentségig, mert elsüllyedünk, ágyúfedelek fel, tölts, tűz! Ők is felmentek barátaikkal, barát nőikkel a padlásra, régi dobozokban kutakodni, játszottak az előkerült tárgyakkal, ruhákkal mindenfélét? Olyanokat, amiket este be lehetett mutatni a házbelieknek egy színelőadásban, és olyanokat is, amiket nem?

Hogy állnak most ezekkel a dolgokkal, játszanak még, van olyan izgalmas a felnőtt élet, hogy érdemes belenőni? Kis történelmi kitérő: akkor a felnőtté válás számomra az életbe való beletörődést, belekushadást, belefáradást jelentette. Ma ez másképp van, tehát nyilván a mai gyerekek is mást kérdeznének, de erről megint csak máskor, másutt.

Itt most már csak egy mondat van hátra ami egy képről szól, egy finom, áttetsző lény fém, üveges felületek alá húzódásáról, nagy, sötét hajzuhatagról, meg kiszűrődő hangokról, és határozott, komoly férfiasságról, ami ugyan mindig falakat jelent, de ezen a falon rések nyílnak, életcsírák törnek át, vigyék haza ezeket a csírákat.